

HYVÄ ELÄMÄ

Vivir Bien (elää hyvin) tai Buen Vivir (hyvä elämä), ovat epätäydellisiä käännoiksi alkuperäisistä Suma Qamaña ja Suma Kawsay ilmaisuista, joiden merkityksellöt ovat monisyisemmät:

"Osata elää"

"Osallistava elämä"

"Kukoistava elämä"

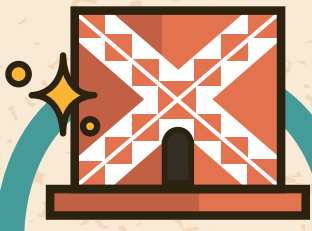
"Sopuisointuinen elämä"

"Ylevä elämä"

- HISTORIA -

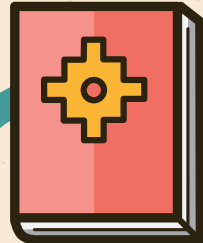
Suma Qamaña Suma Kawsay

Käsitteet syntyivät vuosisatoja sitten ja ovat yhä edelleen olemassa Andien alueen yhteisöjen keskuudessa.

Perustuslaillistaminen 2007-2008

Bolivian ja Ecuadorin hallitukset kirjassivat perustuslakiin valtion pääperiaatteiksi Vivir Bienin / Buen Vivirin.

Vivir Bien / Elää hyvin 1990-2000

Vivir Bien / Buen Vivir käsitteiden käyttö ja teoretisointi alkoi 1990-luvulla vastauksena uusliberalismin etenemiselle.

Vivir Bien on vaihtoehto kehitykselle.

Kiista

Siitä, mitä Vivir Bien todella tarkoittaa, käydään kiistaa. Ristiriitaa on esimerkiksi sen välillä, mitä Bolivian ja Ecuadorin hallitukset sanovat ja mitä ne tekevät.

TAI se on kehityksen muoto, joka väittää olevansa humanimpi ja luontoystävällisempi.

- VIVIR BIEN -ALOITTEITA -

1

Kaikkeus

Vivir Bien -ajattelun mukaan Patcha on "kaikkeus", se sisältää tilan ja ajan erottamattoman ykseyden. Pachaan ei sisälly kahtiajakoa elävien olentojen ja elottoman aineen välillä - ihmisen ja luonnon välillä ei ole erottelua. Pachaan sisältyy menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden yhtäaikaisuus ja rinnakkaiselo. Vivir Bien -ajattelussa aika ja tila eivät ole lineaarisia, vaan syklisiä. Spiraalinen aikakäsitys kyseenalaistaa ajatuksen kehityksestä, jossa edetään alati kohti korkeampaa tasoa.

Moninapaisuus

2

Vivir Bien -ajattelussa kaikella on aina vastakohtansa. Elääkseen hyvin on opeteltava rinnakkaiseloa vastakohtien moninapaisuudessa: yksilö - yhteisö, ihmisyyden - luonto. Vaatimuksena on, että ei vain ole olemassa, vaan opettelee kuinka nivoutua yhteen kaikkeuden vastakohtaisuuksien kanssa.

Tasapainon saavuttaminen on mahdollista täydentävyyden avulla, kilpailun kautta sitä ei voi saavuttaa. Voimat yhdistämällä täydentävyys toteutuu parhaiten. Mitä enemmän keskusteleet toisenlaisen ajattelun kanssa, sitä tarkemmaksi jokainen osatekijä ja kaikkeus käyvät.

4

Täydentävyys

Tasapaino

3

Vivir bien -ajattelu tavoittelee tasapainoa kaikkeuden vastakohtaisuuksien välille. Sillä ei tarkoiteta ikuista tasapainotilaa, vaan pikemminkin dynaamista ja muuttuvaa tilaa, sillä kaikkeuden vastakohtaisuudet ovat jatkuvasti liikkeessä.

Vapautuminen siirtomaajattelusta ja -vallasta tarkoittaa niiden poliittisten, sosiaalisten, kulttuuristen ja henkisten järjestelmien purkamista, jotka estävät kaikkeuden näkemisen, ja jotka eivät täydentävyyden kautta tavoittele tasapainoa kaikkeuden vastakohtien osasten kesken.

5

Kolonialismista vapautuminen

- KESKUSTELUJA JA HAASTEITA -

- Vivir Bien on jatkuvasti työn alla oleva käsite ja sitä on täydennettävä muilla visioilla, kuten ekofeminismi, yhteinen (commons), kasvun purku (degrowth) ja paikallistaminen (deglobalization).
- Täydentävyys yhteisen-käsitteen kanssa voi auttaa rakentamaan vaihtoehtoja vallan logiikalle, jossa edistykselliset liikkeet tulevat kaapatuiksi hallitusvaltaan nousemaan.
- Täydentävyys kasvun purkamisen kanssa voi mahdollistaa vaihtoehtojen rakentamisen luonnonvarojen riiston ja tuotannollisuuden kehälle sekä edistää hoivaavaa ja elämää kunnioittavaa taloutta.

Täydentävyys ekofeminismin kanssa auttaa ratkaisemaan Vivir Bien -ajattelun rakenteiden ja vahvistamaan toimia patriarkaalisten rakenteiden muuttamiseksi.

Vivir Bien -periaate kannustaa sellaisiin kokonaisvaltaisiin konkreettisiin aloitteisiin, jotka kykenevät haastamaan nykyiset talouden, politiikan, yhteiskunnan ja ympäristökysymykset.

Haasteena on ulottaa Vivir Bien -ajattelu maaseudulta kaupunkiin, paikallistasolta kansalliselle ja edelleen maailmanlaajuiselle tasolle.